

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput VII. Ratione liberiùs utuntur Philosophi, qui ita sibi in antecessum
præfigunt philosophicas suas opiniones, ut deinde Spiritum sanctum, ubi
repugnare videtur, seu sacra documenta in balbutiem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

quomodo David gladium Goliath eripuit, ipsumque proprio deinde gladio jugulavit.

C A P U T V I I.

Ratione liberius utuntur Philosophi, qui ita sibi in antecessum præfigunt philosophicas suas opiniones, ut deinde Spiritum Sanctorum, ubi repugnare videtur, seu sacra documenta in balbutiem suam trahant.

65 Præsenti assertione grandis eorum abusus redarguitur, qui Philosophiam Theologiam sic præmittunt, ut, inaudita Theologia, jacent philosophica sua principia, & secundum ea deinde glossent, amplient, restringant, inflectant, torqueant principia propria Theologiae, ipsa etiam oracula Scriptura, vel testimonia Ecclesiæ, saltem non expressissima. Quos quidem ratione liberius uti, nec sapientes Theologos, immo nec sapientes quidem Philosophos esse posse,

66 Probatur 1°. quia ratione liberius utuntur, quicunque contra rectum rationis ordinem plus ipsi tribuunt, quam par sit. At hoc ipsi faciunt. Cum enim tot argumentis supra demonstratum sit, tam erraticam esse rationem Philosophiamque purè humanam, ut in præcipitum ducat, nisi magisterio divino, seu doctrinā divinā corrigitur & dirigatur; contra rectum rationis ordinem est, quod corrigat, velutque dirigit eam, à qua corrigi debet & dirigi. At vero corrigit, velutque dirigit doctrinam divinam, à qua corrigi dirigique debet, dum doctrina divina in balbutium ipsius trahitur, sive ad præscriptum ipsius glossatur, ampliatur, restringitur, inflectitur, contorquetur. Tunc enim adversus dominam ancilla, adversus Isaac Ismaël insolevit, ancilleque domina, inverso recte rationis ordine, obsequitur; non dominatur nec prætit, sed subsequitur.

67 2°. Ratione liberius utuntur, qui non secundum regulas verae sapientiae. Hoc autem prædicti faciunt. Cum enim (ex supradictis) principium verae sapientiae sit, parum credere rationi sue, humanæque rationis luxuriem per submissionem ad superiorē minusque fallibilem regulam coercere: Philosophus Christianus, secundum dictamen verae sapientiae, non debet superiorē summioremque regulam inferiori infirmiorique, nec proinde Spiritum Sanctorum (in sacris Litteris, Canonibus & sanctis Patribus loquentem) rationi Philosophiaeque sua: purè humanæ accommodare; sed ante omnia scrutari, quid Spiritus Sanctus dicat in sacris Litteris, &c. deinde se suamque rationem ac Philosophiam ipsi submittere, accommodare, & in obsequium ipsius captivare.

68 3°. Ratione & Philosophia liberius utuntur, qui eam imperare faciunt Theologia, cum Theologia ex dictis Prolegom. I. n. 29. 30. 31. 32. imperare debeat Philosophia. Quisquis vero ad præscriptum Philosophorum principiorum suorum exponit, inflectit, & tor-

quet principia Theologiae (prout antedicti faciunt) rationem & Philosophiam imperare facit Theologia: tunc enim Theologia Philosophiae imperat, cum principia illius inflectuntur & accommodantur ad præscriptum istius.

Ex his constat, eos multo magis arguendos de libertori rationis usu, qui ob humanam rationem, seu Philosophiam, recedunt ab auctoritate Scripturarum, Canonorum, vel sanctorum Patrum.

C A P U T V I I I.

Ratione liberius utuntur, qui omnia sibi proposita, quælibet incerta & ambigua, de suo, velut ex tripode definitum, præferim in moralibus.

Eos impedit assertio, qui de casibus dubiis, 70 à securo aliquo duce nondum definitis, non satis caute sententiam ferunt: quia videlicet rationi sibi occurrenti citè credunt, habentque phantasias vel phantasmata sua pro cognitis. Judicium profectò suspensi, vel suam etiam, de re propofita, ignorantiam humiliiter confessuri, si vel contraria fundamenta, vel alia pensanda ritè pensarent, haberentque animum expurgatum ab omni præjudicio, sicut & ab omni inordinato affectu hominibus placendi, vel gloriam captandi, vel vitandi notam hominis irtestoluti, nec alio tenerentur quam veritas Deique amore. Qui proinde, si errant, vincibiliter errant, siisque error eis imputatur, cuius periculo temerè scè exponunt, dum de malefacta ratione sua nimium præsumentes, nec pensanda ritè pensantes, nec voluntariam erroris causam, dictam utique præsumptionem, vel affectus inordinationem abjicientes, justo Dei iudicio loquuntur falsa.

Et contra eos militat exemplum doctrinaque 71 Sanctorum, qui, licet ad judicandum ipsis magis idonei, sicutem in hoc imitati sunt protoparentes in innocentia statu, quod non tam proximi fuerint ad judicandum de quibuslibet animo oblati, sed de rebus prorsus incertis ambiguisque judicium suspenderint, uti cap. 1. vidimus. Similiter & Sancti fecerunt in casibus ambiguous, præferim ad conscientiam spectantibus, nec ante ipsos decisis, quos de suo decidere non sunt ausi, prout Proleg. I. c. 7. ostendimus. Et hinc de seipo Doctor Doctorum Augustinus ep. 250, dicebat: *In multo pluribus querimus porri quid sentiendum sit, quam definitum aliiquid fixumque tenemus: & ea cautio, cum sollicitudine plena sit, multo melior est, quam temeritas affirmandi.* Et Joannes Sarisberiensis l. 2. Polit. c. 2. *Malo cum Academicis, si tamen alia via non pateat, de singulis dubitare, quam perniciose simulatione scientie, quod ignorant vel absconditum est, temere definire.* Quod de Academicis ideo dicit, quia, ut ait l. 7. cap. I. *Academicci, vitiores præcipuum, in eo quidem modestiores sunt (nostris liberioribus Judicibus) quod defectum suum*